

F55
nim. 2
s. 618

Taite ülikool

[Randsepp, Elfride jt. ?]

Eesti Akadeemiliste Naiste Ühingu
asutamisest ja tegevusest. Mustandmäe-
med.

M. 1927.

11 l.

Eesti Akadeemiliste Naiste Ühing

Juba kauemat aega liikus meie üliõpuli
haridusega naiste seas mõte - asutada ühing, et
ühisel jõul astuda oma asümmeetria ellu väärt.
2. mail 1926 teostus see mõte - asutati Eesti
akadeemiliste naiste ühing, mis oma sihtiks
ja ülesandeks säab 1) - 4) (Põhikirjas).

Sel lähikese kestvuse ajal ei ole ühing
valmistanud oma tegevust laiematele ring-
kondadele teatavaks teha. See eesmärgu on
tehtud organiseerimistööd. On püütud koondada
ühingusse ~~liikmeid~~ akad. haridusega naisi.
Tänapäevane liikmete arv on tõusnud üle 40.
Tallinnas on asutatud osakond. (E. A. M.)
juhatus tegevus asukoht on Tartus.

~~ühingus suuremas sammus on olnud~~
on olnud Rahvusvahelise Ak. N. Ühingu Liitu
astumisele koondatud.

R. A. N. L. on asutatud 1919. Ameerika
ja Inglise akadeemiliste naiste algatusel.

R. A. N. L. vihis on : edendada (fördern)
võrdõppe ja soodsate
võrdõppe vahel, liitumise
võrdõppe vahel ja arendada nende maa vahel
võrdõppe vahel ja abi.

Lütu kumluvad 23 rahvuslist ähkingud
kõikide liigete arv 130 tuhandeni. /^{alatab}
Kõige rohkem liikmeid on Ameerika ühingus
(22. 000), järgmisel kohal on Inglismaa
(2000). ^{Konkade 1500} Lühiga lütu kumluvad ikimpel
ka kaugest maast, nagu Loane
Afrika, kus Merima, Australia
Välismail on ühingu tel õige laialdane
tegevusväli. Ühingu kes on Teerani,
muut mõja avaldavad hariduslikes ja
kasvatustlikes küsimustes. Viimane on välis mail
alle tõtta, et uus osa koole on eraasutusest.
Ameerika ühing õhutam kunstijalev õpetamist
koolides. Belgia ühing on valge osurruet
kõnd misega - naiskoolilisse - naisõpe
Australia pearnel ak. naistel loenguid
musk õpilestele ^{kuhtsete}
^{Pannaades on muut. rohkem panend õpetajil teaduslike}
^{ette võtmistele.} Ühingu on nait. vntand rahvarahva
ühiskondlikke võtteid ning tatagu rahvus-
vaheline stipendiumid apprimise võimal-
damise teiste maade ülikoolides. Lin as
kõige vastuhukkermaad senu Inglismaa.
N. u. clubhouse'ide arutamine mitmesuguste
naade, kus võiks id peakude ühingu
liikmed oma välis mail rübimise ajal.

Konvert
Meil 2 adine

Jyväskylä
Lähi on karm. Kiidul olnud igaaestaseel
nõukogu istasnes ja kahe aaste
tagant konverents. Et Lähi olid siin
sagedased konver. tavilikuud töö
küid, kus töö ja sihid kindlad,
on karatsus konv. jidaate Pja
kolme aate tagant. Käesoleval
aastal on konver. smsterolemin,
27 juulist - 2. aug.
Konv. ~~lüh~~ taluad arutusele
järgmis

Alla Meie Eesti Auk. M. ühise
 esitajine võtab võtab Konverent
 osa pr. etmalis kriis - Kotsa
 esineks, areandega meie auk. nais hõlpsalt
 Ankovalle Kõrvaldausse 2aam. kogu võtab
 ettevalmistuse

Eesti Akadeemiliste Naiste Ühingu ³

1 ja 2 mail peeti ära Eesti Akadeemiliste Naiste

Ühingu ~~koosolek~~ asutamiskoosolek, mis oli korraldatud
sünnud & A. K. K. korraldava toimkonna poolt Tartus
E. N. S. ruumis.

Kokku oli tulnud 33 akadeemilise haridusega naist.

1 mail ~~Koosolek~~ ^{Koosolek} ~~peeti~~ ^{arvas} E. N. S. korraldava toimkonna ~~juhatava~~ ^{nime}

Elise Käär ~~koosolek~~ elgitades ühtlasi lühikeses kõnes

Ühingu asutamise mätte tekkimist ja käiku.

Ühingu asutamise tunnustati ühelhäälel tarvilikuks
ning asuti põhikirja kavandi läbivaatamisega.

Kogu põhikirja kavandist näha, võtab E. N. S. oma
arhiivis ja ülesandeks:

1. keskenduda ja arendada akadeemiliste naiste ühiseid
küsi,
 2. kaasa aidata naiste õiguslike seaduste lahendamisel
nii akadeemilise kui ka ühiskondlike ja riiklike alal,
 3. kaasa aidata nii vaimiliselt kui ainekult naiste kõrgema
hariduse süvendamisel ja edendamisel.
- Koosolek teiendas seda veel jätkama.
4. koostöötada kontaktis teiste maade akadeemiliste
naiste ühingutega ühiste ehtide saavutamises.

Suuremaid võimalusi põhikirja kavandi lugemisel tekitas
küsimus, kas Ühingu E. N. S. liikmeks võivad olla ainult
eesti soost, või võivad Eesti akadeemilise haridusega naised.

[Osa koosolejatest leidis ^{ühingu} sihtidest mitte olenevat, et ühingu
see peab rahvusline olema ja seega võiksid sest osa võtta
kõik Eesti akadeemilise haridusega naised. Pealegi on igast
riigist ainult ühel organisatsioonil võimalik olla
Rahvusvaheliste Akadeemiliste Naiste Ühingute Liidu
liige, ning maailmaste ühingust eemale jätmisega saaks
viimastelt ära võetud võimalus koostöötada nimetatud
liiduga.

Teised leidsid aga, et E. N. S. peaks olema puht.

rahvuslised alused, sest muide ei saa tal kunagi olla
omapärast ja ta ei oleks raskesti. Pealegi väidavad muud
omad ühingu asutada ja siis E. A. N. i-ga liituda. Rahvus-
vahelise Akadeemiliste Naiste Ühingu. Liitu astumiseks
Enamus hääletas rahvuslike ühingu poolt. X

Ka tekitas arusaamatust, ~~mis~~ mis määldusse aka-
deemilise haridusega naistel. Kõrgeks jäi selle puude, et
akadeemilise haridusega naistes loetakse igat naist,
kes kõrgema lõpetanud kõrgema õppeasutuse reedemaal
ehk välismaal (mõeldud Riigikogu poolt kõrgemas tunnistet)
Et E. A. N. i aruhoos otsustati jätta Tartu ja mujal, kus
rohkemal arvul E. A. N. i-ga liitmeid koos - osakonnad avada.

Põhikiri üldiselt võeti hääletusega vastu
ja anti 5 liikmelise komisjoni kätte, kes järgmisel
päeval parandustega ja lõpulist redaktatsiooniga
esineks.

Samuti moodustati kolmeliikmeline komisjon, kes
välja töötaks publikatsioonid, kuidas osakondade looma ja
missugune oleks koos töö nende vahel.

they would like to belong
to join the federation
to become a member of the
International
Federation of
University Women
has been organized
application for membership
of the I F
to send a representative
to express our great appreciation
organization is completed
our statutes
can present them
as nearly the only possibility to present
to send a delegate
application for membership should be sent
to me with a copy of the statutes of the Association

Põhikiri muudatustega
võeti vastu.
Liik - esitaja best
huppaad.

Temporary committee

a 4

Eesti Akadeemiliste Naiste Ühingu

1. ja 2. mail 1926 peeti ära Eesti
Akadeemiliste Naiste Ühingu asutamis-
koosolek, mis oli kokku kutsutud E.A.N.Ü.
korraldava toimkonna poolt Tartu
Eesti Naisüliõpilaste Seltsi ruumis.

Kokku oli tulnud 33 akadeemilise
haridusega naist. Koosoleku
aras E.A.N.Ü. korraldava toim-
konna nimel / ⁹⁷ ~~E. Käär~~ (ühiklapi) selgi-
tades lühikeses kõnes Ühingu
asutamise mõtte tekkimist ja käiku.

Ühingu asutamine tunnustati
ühel häälel karilikuks ning
asuti põhikirja kavandi läbivaata-
misele.

Nagu põhikirjas ~~esandust~~ näha
võtab E.A.N.Ü. oma sihts ja ülesanded:

1. 2. 3. 4. p.

Suuremaid vaielusi ~~fühtav~~
~~Kesandri~~ ~~Supremint~~ tekitas küsimus,
kas Eesti liikmeks võivad olla
ainult eesti soost, või kõik Eesti
^{pevad arimud}
~~(rahvusi)~~ / ~~akadeemilise~~ haridusega naised.
(kuigivõrra)

Enamus hääletas (~~fuht~~) rahvus-
lise ühingu poolt, mille ~~füht~~ ka
vastar ~~muudatus~~ ^{ja täiendus} põhikirjas ~~tehti~~
~~roeti~~. Muulaste kohta roeti vastu
^{ne arvuti}
järgmisel ~~füht~~:

1.) (~~stärkas~~)? Muulasi, eestistunud ja eesti-
meelseid võtab vastu üldkoosolek
2/3 häälelga, 3. vice liikme kirja-
lisel soovitusel.

2.) Kuni teiste rahvusliste aka-
deemiliste naiste ühingu teki-

Eesti Nü otsustab astuda Rahvus-
vaheliste akadeemiliste naiste riiki ^{(põhikirja}
gute Liidu liikmeks International ^{järele)}
Federation of University Women,
~~mis~~ ^{mis} ellu kutsuti 1919 aastal Englase ^{haridusega}
naiste algatusel.

WHT x

Liitu kuuluvadest rahvusliikmest
ühingust nimetatakse
Ameerika (20. 396 liiget)
^{Belpia}
Briti (2.000

(missugused
nimetada)

Liige
juhatus koosneb mitme maa de
esitajast. Praegune president
on Columbia ülikoolist dekaan
Virginia G.C. Gildersleeve,

(rahvuslin-
-line)

ajäl. Liidul on igal aastal Kõnnu-
koosolek ja iga ^{kale} aasta tagant
konverents. pärast

Käesoleval suvel peab Liit oma
neljandat konverentsi Amsterdamis
27. juulist - 2. augustini.

Esimeret konver. pärsad ja mää-
ratud delegaatiote registreerimisel
ja tutvumisel

tähtsamad punktia konver.

Korvast on: 1) Aruanded Vaimlike
Korvastõõ Instituudist Pariisis.

3) Kasvatustilised küsimused / ~~et~~
^{elul} Kooliaegne kasvatus, ^{keskajali} vpsl meeladite
 aurimiste tapajärjed / 22

8/ diskussioonid abiellunud ja
oma kutse alal ~~te~~terate naiste
õigustlikest seisustest ning üle
abiellu ja kutse kooskõlastamine

miseri Eesti on Eiletti ipso
facto kõigi Eesti akadeemiliste naiste esitajaks.

Teiste rahvusliste akadeem. 3.)
n. ühingute tekkinisel on
võimalik neil ühingutel liituda E.A.N.N. Eesti Akadeemiliste Naiste Liiduga, kes omab ^{rahvusliste} ^{naiste} ^{organisatsiooni}
sises. akad. naiste erituse õigust. (Tähtsust)
E. ka tekitab arusaamatusi. (Erapreijid)
Mõni ^{siin} ^{peimalt} ^{rahitati} ^{mõtteid} ^{naiste} ^{õigust} ^{ainult} ^{arv} ^{liikumise}
mõeldakse akadeemilise hariduse all. Koosolek jäi selle
juure, et akadeem. haridusega võiks esitada
naistele loetasse igat naist, kes ^{võib} ^{liikuma} ^{olla}
lõpetanud kõrgema õppeasutuse
koda - (mis Riigikogu poolt kõrgemaks tunnustatud) ehk väljamaal.

Eestl. N. on
põhin järel Rahvusvah
akad. N. Liidu liige
(Tutrk. tud. of N.A.)
Liit.
E. K. ^{informatsioon} ^{koosolekut}
Liidu põhikirjaga, tegevusega
ja sihtidega

1) ~~The~~ Account of the Foundation of the Estonian Association of University Women containing some data as to the Education of University Women in Estonia and their Manner of Employment. 8

The Committee which did the preparatory work for the foundation of the Estonian Assn of U. W. was formed chiefly by members of the Estonian Women Students Society and was presided over by Dr. E. Käer. This work extended over a whole year, from March 1925 to May 2nd 1926, and consisted in propaganda for the idea of an Est. Assn. of U. W., correspondence with the secretary of the International Federation of University Women, the drawing up an outline of the constitution, and the calling of the organising meeting.

The organising meeting was attended by 33 university women from different parts of Estonia. The chairman was Dr. E. Käer, secretary Mrs Alma Miller. At the proposal of Dr. E. Käer it was resolved unanimously to found an Estonian Association of University Women. All present joined.

The outline of the constitution drawn up by the organising committee was accepted in principle with some amendments.

Office-bearers were elected who form the ~~so-called managing~~ Committee (in Estonian juhatas): president Mrs Alma Miller, 1st vice-president Dr. Elise Käer, 2nd vice-president Mrs Elmerice Laareste, secretary Miss Elfriede Randfeld, assistant secretaries Dr. Ella Tenxel and Miss Anna Luht, treasurer Dr. Lida Väärssi.

Two Sub-committees were established, ~~one for~~ each composed of three members other than those of the ~~Managing~~ Committee, one for propaganda work, the other an information committee for making inquiries in regard to Estonian university women.

The propaganda committee's ~~work~~ ^{objects} are spreading of the ideas and popularization of the aims of the E.U.W., the preparation of the opening of branches in other towns of Estonia, ~~and~~ the co-ordination of all Estonian university women in the Association and their encouragement to co-operation with it, the giving of information regarding the International Federation of University Women and its activity.

The special objects of the information committee are the collecting of data as to the lives and careers of all Estonian university women past and present, and as to the educational and professional conditions for Estonian university women.

The E.U.W. having been founded only recently, the work of the ~~Managing~~ Committee has been concerned chiefly with current affairs and organizing work. The question of greatest importance has been the linking up of the Association with the International Federation of University Women and the sending of a delegate to the next conference of the latter.

The objects of the near future will be the promotion of friendly intercourse among Estonian university women and in the carrying out of §§ 2 and 3 of the constitution which concern the legal status of university women in Estonia.

2) The membership of the E. & U. V. (36)? is as yet not considerable compared with the number of academically trained women in Estonia which amounts to about 230.

We next give some statistics as to the study of university women in Estonia: ~~xxx~~

1) the University of Tartu (Dorpat) was constituted in its present form in 1919, (the year of the foundation of the Estonian Republic). Until May 15th 1926, the number of women who have completed their courses is 196. (The number of men who have completed their courses at the university in this period is 919).

At present there are matriculated at the university 1179 women students and 3093 men students. (The population of the Estonian Republic amounts to 1,500,000).

In the ~~enclosed~~ pamphlet ~~ad. will give~~ "L'Université de la République Esthonienne à Tartu" ~~etc~~ ^{etc} ~~will give~~ some data concerning the ^{historical} development of the Tartu University ^{may} can be found. As it is printed in ~~the~~ 1923 the statistical numbers have changed in the meantime.

In the Russian time before the year 1918 many women students studied at ~~the~~ ^{Private} Higher Courses ~~at~~ ⁱⁿ Tartu and passed their examinations for getting a certificate at the University of Tartu which was permitted only after 1905 the year of the Russian revolution. 1917 they were granted the full rights of students.

As these difficulties were only raised at Tartu, many Estonian women studied in other Russian universities, especially Petersburg and Moscow. A number also went abroad, e.g. to Bern, Paris, Berlin, Vienna etc.

In the near future a group of Estonian university women will go to the United States of North America, in order to ~~specialize~~ perfect themselves in special subjects.

xxx 1) There are ~~two~~ ~~two~~ 2 institutions in Estonia ¹⁰
giving higher education: 1) The University of Tartu
and 2) The Technical High School at Tallinn (Reval)

of the E. U. W.

Tartu
Tallinn

The membership is as yet not very high considerable compared with the number of academically trained women in Estonia, which amounts to about 230. We next give some statistics as to the study of ^{university} women in Estonia.

The university of Tartu was constituted in its present form in 1919, the year of the foundation of the Estonian Republic.

Until May 15th 1926, the number of women who have completed university courses is 196. (The number of men who have completed their courses at the university in this period is 919).

At present there are matriculated at the university 1179 women students and 3093 men students.

The population of the Estonian Republic at the last census ^{December 1922} ~~amounted~~ ^{amount} 500,000 ^{higher} ~~than~~ ^{than} in the Russian time before the year 1918.

only about twenty women had studied at Tartu University. Until 1905 they were not admitted at all. After that time they were admitted only as outside students with no right to pass examinations.

1917 they were granted the full rights of students. As these difficulties were only raised at Tartu, many Estonian women studied in other Russian universities especially Petersburg and Moscow.

A number also went abroad, e.g. to Bern, Paris, Berlin, Vienna etc. In the near future a group of Estonian university women will go to United States of North America, in order to ~~specialize~~ perfect themselves in special subjects.

3) The Estonian university women are present for the most part working in practical professions. Some of them however have chosen scientific pursuits. The majority are teachers, e.g. language, mathematics, natural science

Learn from Estonian
Tartu University
Tallinn

university women
Tartu University

mistresses and instructresses in religious knowledge.
Next come the medical women, general practitioners, female specialists in hospitals and other institutions and school medical officers.

He also have a fair number of women with a legal training who are employed in offices, advisory bureaux, ministries and other official capacities. Women who have studied commerce work in banks and give instruction in commercial schools.

Female agriculturists are employed as official advisers to farmers, with stock-breeding societies, agricultural and domestic management schools. ^{x)} ~~lecturers and~~

x) Several university women are university assistants, e.g. in the department of Zoology, in the medical, veterinary, and commercial faculties and lecturers in the philosophical faculty.

conservatoria in the departments of singing and music as well as several who have studied in Italy and other parts of Western Europe.

x) ~~Tallinn~~ ~~Tartu~~ After the declaration of Independence of the Estonian Republic there ~~as~~ have been opened two conservatoria one at Tallinn the other at Tartu.

They are engaged in practical work as teachers or as artists.

~~Et üldiselt ei ole teinud ühtegi~~
~~ende juurde loatut~~

~~See stat. andisid~~ ~~3 aastat~~
~~riikl. asja~~ ~~üldiselt~~ ~~juurde~~ ~~asutused~~
~~andmed.~~

About the

To the Execut. C.

Rel. j. h. i. s. e. n. g.

mistresses and instructresses in religious knowledge.
Next come the medical women, general practitioners, female specialists in hospitals and other institutions and school medical officers.

He also have a fair number of women with a legal training who are employed in offices, advisory bureaux, ministries and other official capacities. Women who have studied commerce work in banks and give instruction in commercial schools.

Female agriculturists

Estonia

in the medical, ^{philosophical} veterinary and commercial faculties.

Some Estonian women received a higher musical education abroad in the time before the declaration of Estonian Independence (1918). We have several graduates of Petersburg and Moscow Conservatoria in the departments of singing and music, as well as several who have studied in Italy and other parts of Western Europe.

After the declaration of Independence of the Estonian Republic there have been opened two conservatoria one at Tallinn and the other at Tartu.

They are engaged in practical work as teachers or as artists.

~~Ülekohtu äri- ja tsiviilkohtu ühenduse~~
~~ende juurde loodud~~

~~See stat. andisest~~
~~riikl. asja ülekohtu juurde loodud~~
~~andmed.~~

About the

To the Execut. C.

Rel. j. h. k. s. e. l. u. g.

xx) 1) The Estonian Republic has granted to women
all the same rights as to men according to the
Statutes of the Republic.